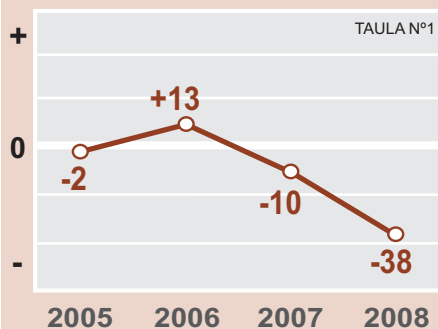

DESCONFIANÇA

ÍNDEX DE CONFIANÇA BALEARS

El coneixement de la confiança dels ciutadans i dels diferents agents socials i econòmics és fonamental per poder avaluar la situació i les perspectives econòmiques d'un determinat país o comunitat autònoma.

Com es pot observar a la taula superior, la desconfiança s'ha instal·lat entre els ciutadans i ciutadanes de la nostra comunitat, assolint un índex del -38. Òbviament, aquesta percepció és subjectiva, però té unes causes reals, concretades en l'atur, la inestabilitat i precarització laborals, la destrucció de llocs de feina...

Com a data altament negativa, cal destacar el fort augment de la desconfiança envers l'economia general, doncs l'any 2007 es trobava en índexs positius i enguany es situa en un preocupant -31.

Al llarg d'aquest número analitzarem amb detall els índexs de confiança per cada una de les illes, les dificultats per accedir a béns o a un habitatge, les principals preocupacions ciutadanes i la situació de les economies domèstiques.

Mostra: 900 entrevistes
Error màxim: +3,3%
Nivell de confiança: 95,5%
Treball de camp: novembre 2008

ELS CONSUMIDORS A BALEARS (XII)

CONFIANÇA A LA BAIXA

Des de l'any 1996, Gadeso realitza l'Índex de Confiança dels Consumidors a Balears. Quaderns Gadeso publica des de l'any 2003 els resultats dels esmentats índexs de confiança, investigació que es realitza dues vegades a l'any, els mesos d'abril i desembre (QG n°19, 28, 34, 44, 49, 63, 68, 84, 96, 101, 109, 118 i l'actual). Aquestes investigacions es realitzen seguint el model homologat de la Unió Europea (Eurostat). En aquest número afegim, a més, una anàlisi dels principals problemes dels ciutadans i ciutadanes de la nostra comunitat, amb l'objectiu de lligar els índexs de confiança amb les preocupacions (els darrers números de QG referits a la temàtica són el 88, 100, 104, 114 i 118).

Tal i com es pot comprovar a la taula número 2, el nivell de confiança dins l'àmbit de l'economia familiar és altament negatiu (-45), el que suposa un augment de 16 punts respecte el 2007.

En referència a l'economia general, l'índex de confiança també és significativament negatiu, encara que menys que el de l'economia familiar. No obstant, respecte el 2007, hi ha

una diferència quantitativa i qualitativa substancial. L'any 2007 (+19) i els anteriors, la percepció de l'economia general era positiva i enguany és altament negativa (-31).

Aquestes dades mostren de manera clara que la desconfiança dins l'àmbit de l'economia familiar està prenent carta de ciutadania. Com és lògic, aquesta percepció té relació amb els principals problemes percebuts, centrats bàsicament en la inestabilitat laboral, concretada en l'atur, el treball precari i una certa destrucció de llocs de feina.

Encara que la percepció respecte l'economia general sigui negativa, ho és menys que la percepció envers l'economia familiar. Això pot significar que, en el cas de que l'economia general experimentés una certa millora, no es percep pels ciutadans que aquesta hipotètica reactivació econòmica, repercuteixi dins l'economia familiar, especialment dins l'àrea de l'estabilitat laboral.

A les pàgines següents es realitza una anàlisi més acurada d'aquestes dades, desglossant-les per illes.

ÍNDEX CONFIANÇA CONSUMIDORS BALEARS

DESGLOSSAMENT: ECONOMIES GENERAL I FAMILIAR

	2008	2007	2006	2005
Economia familiar	-45	-29	+7	-12
Economia general	-31	+19	+19	+8
Índex global	-38	-10	+13	-2

TAULA N°2

Font: Índex confiança consumidors. Desembre 2008. Baròmetres Gadeso

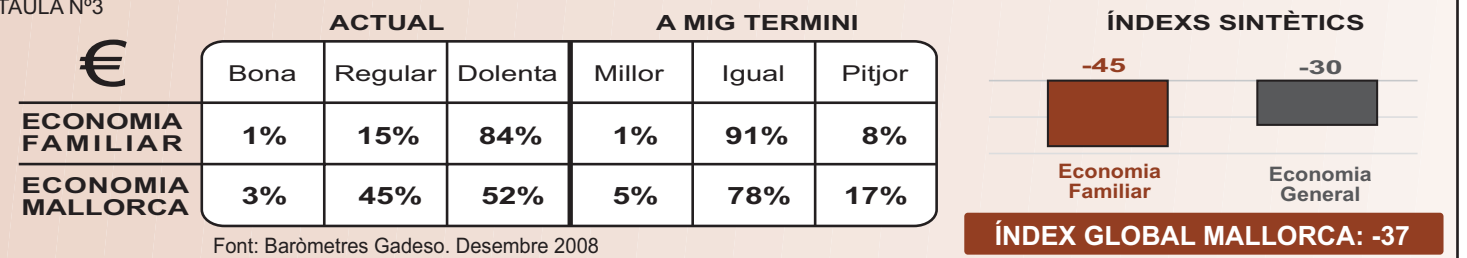
LA SITUACIÓ ECONÒMICA PREOCUPA

Els índexs sintètics per cada una de les illes s'obtenen seguint els models de la Unió Europea, és a dir, agafant la diferència entre les opinions "bona" i "dolenta" (situació actual i "millor" i "pitjor" (expectatives), tant de l'economia familiar com de la general. L'índex global és la mitjana dels índexs sintètics. En tots els casos, es segueix la tònica general reflectida a la taula número 2, però resulten significatives determinades dades.

La desconfiança global més accentuada la trobam a *Eivissa* (-41) i a *Menorca* (-40). En el cas d'Eivissa és on s'observa la percepció més negativa envers l'economia familiar (-49), i la desconfiança respecte l'economia general de l'illa també és negativa (-33) i supera la mitjana balear. En canvi, a Menorca, la percepció més negativa correspon a l'economia general (-35), tant si ens referim a la situació actual com a mitjan termini. Els resultats menys negatius, tant en l'economia familiar (-41) com a la general (-25) corresponen a *Formentera*. *Mallorca* es situa pràcticament sobre la mitjana del conjunt de les Illes Balears.

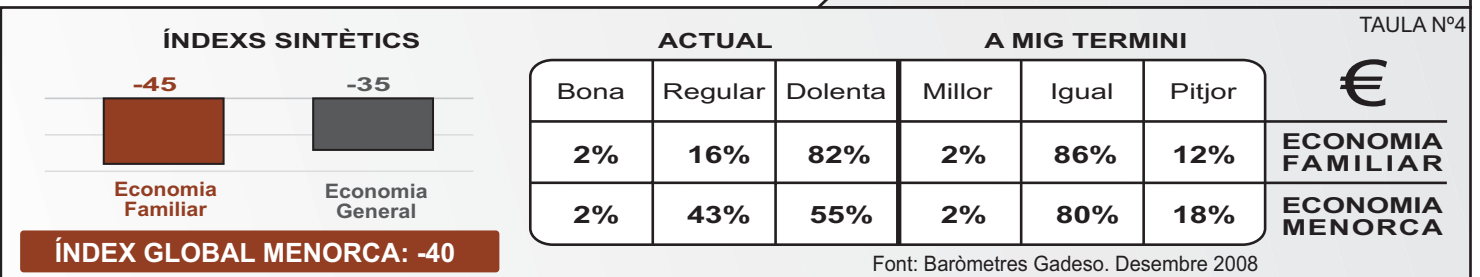
SITUACIÓ ECONÒMICA MALLORCA

TAULA N°3

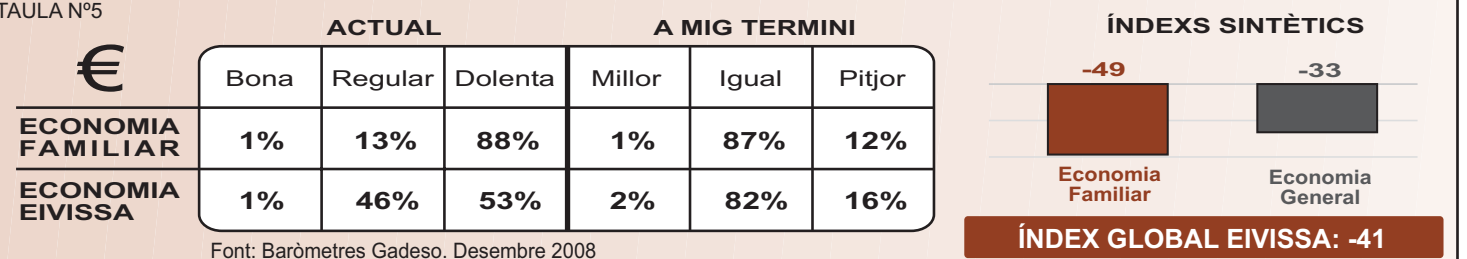
SITUACIÓ ECONÒMICA MENORCA

TAULA N°4

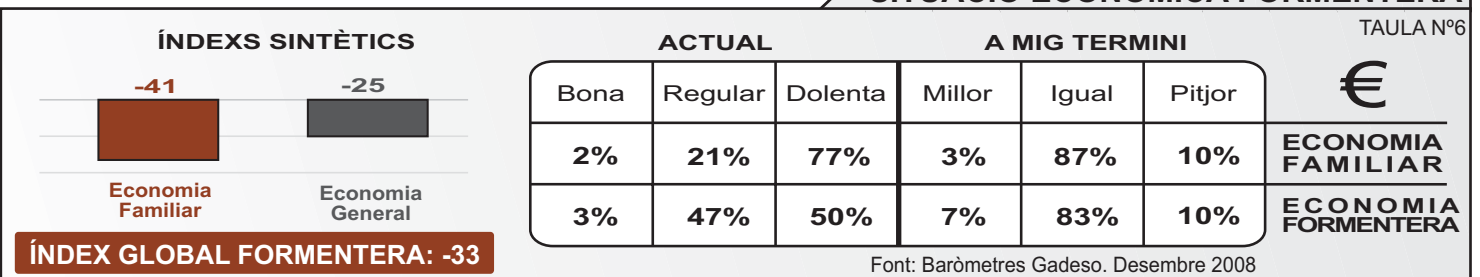
SITUACIÓ ECONÒMICA EIVISSA

TAULA N°5

SITUACIÓ ECONÒMICA FORMENTERA

TAULA N°6

REGRESSIÓ DE L'ECONOMIA FAMILIAR

Segons les dades oficials, l'IPC (el cost de vida), encara que alt, ha disminuït, fonamentalment per la baixada dels preus del petroli i d'altres productes relacionats amb l'alimentació. Però la realitat és que el ciutadà no acaba de percebre que aquesta baixada del cost de vida tenguí efectes sobre la seva vida quotidiana. És altament preocupant que un 94% considera que durant l'any 2008 ha augmentat el cost de vida a la nostra comunitat. Aquesta percepció és comuna a totes les illes de la nostra comunitat.

Continua essent l'assignatura pendent. A més de les dificultats que tenen moltes famílies per fer front a les seves hipoteques, no resulta fàcil l'accés a nous habitatges (encara que siguin de protecció oficial) perquè les entitats financeres estan demanant garanties molt més sòlides als peticionaris. Aquestes garanties, a un moment de dificultats econòmiques, dificulten molt l'accés a un habitatge. Cal esperar una possible major facilitat de les entitats financeres en les seves polítiques de préstecs.

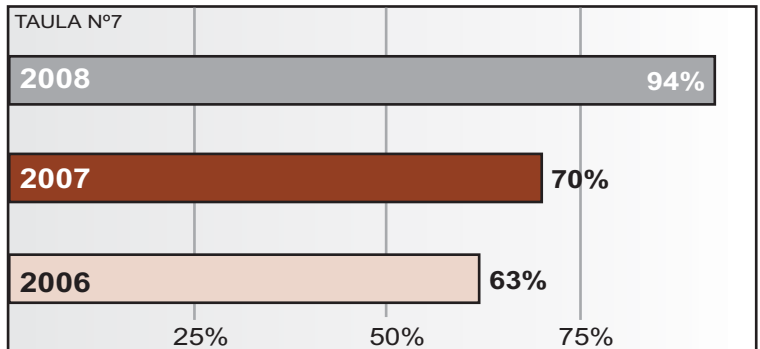
La taula adjunta no fa més que reflectir una realitat clarament percebuda. Basta observar les xifres de disminució de compra de vehicles, malgrat els plans "renove". El mateix es pot afirmar respecte de les despeses rellevants dins la llar familiar, com poden ser les renovacions d'electrodomèstics.

Aquesta realitat afecta no només a l'economia familiar, sinó també al denominat consum intern, i té conseqüències greus, fonamentalment en el petit i mitjà comerç.

El pesimisme està instal·lat en la inestabilitat laboral. És molt preocupant que un 48% dels ciutadans i ciutadanes de les nostres illes considerin que l'atur augmentarà en el que resta d'any i durant el 2009; i que un 88% cregui que la temporalització/precarització seguiran augmentant durant aquest període.

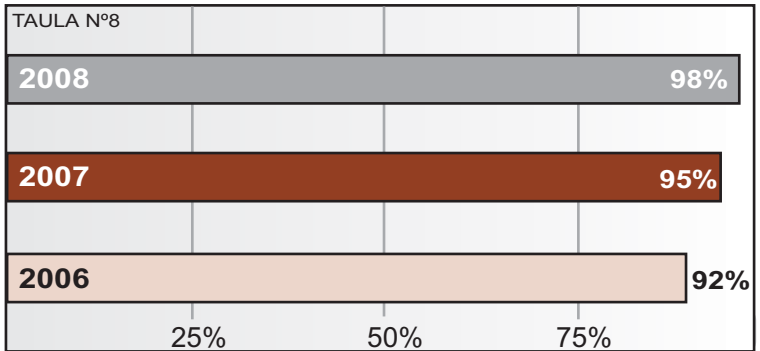
Aquesta percepció afecta no només a la construcció, sinó també als altres sectors productius. Es percep que difícilment l'actual nombre d'aturats torni a trobar treball, donat que s'estan destruint llocs de feina.

AUGMENT COST DE VIDA 2008

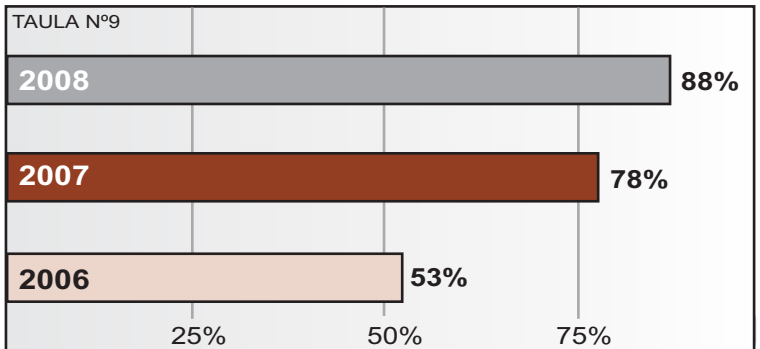
Font: Baròmetres Gadeso. Desembre 2008

DIFICULTAT ACCÉS HABITATGE 2008

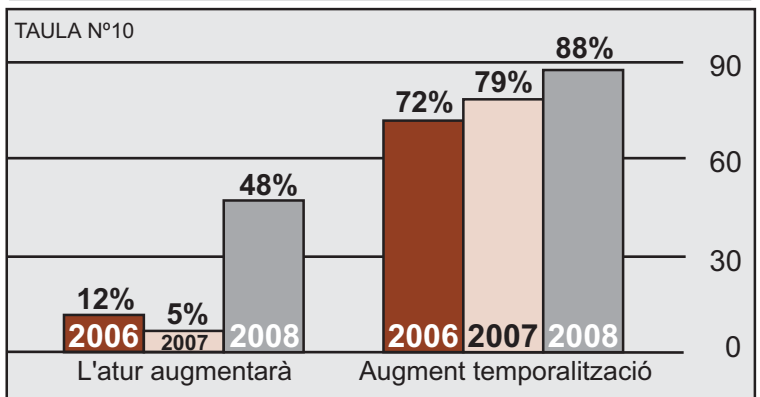
Font: Baròmetres Gadeso. Desembre 2008

DIFICULTAT BENS D'EQUIPAMENT 2008

Font: Baròmetres Gadeso. Desembre 2008

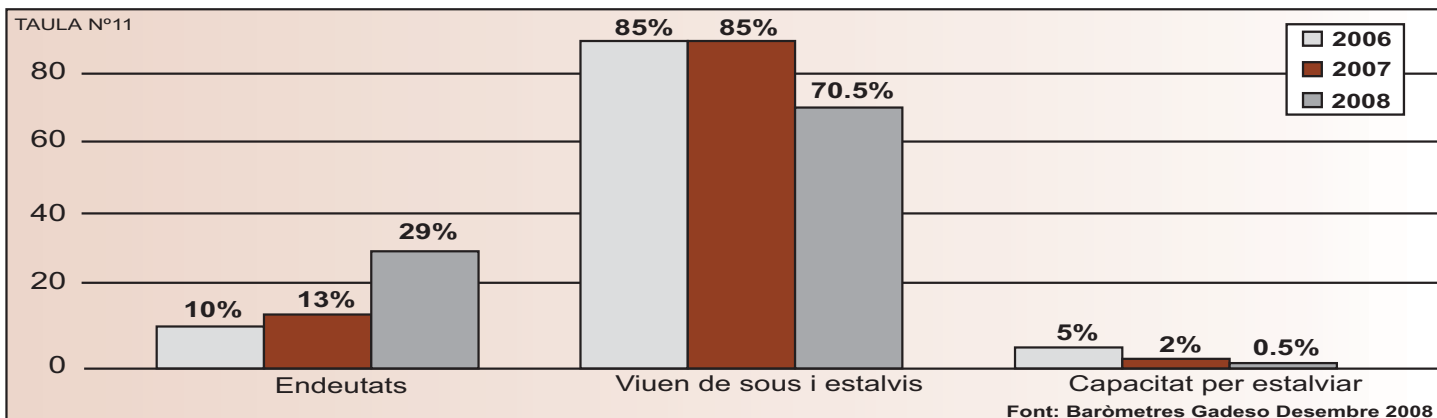
OCUPACIÓ LABORAL 2008- 2009

Font: Baròmetres Gadeso. Desembre 2008

AUGMENTA L'ENDEUTAMENT FAMILIAR

SITUACIÓ DE L'ECONOMIA DOMÈSTICA

L'endeutament familiar és una realitat percebuda i constatada (29% de la població). A més de destacar el fort augment respecte a l'any passat, cal demanar-se com es pot fer front a l'endeutament adquirit, sobretot quan moltes famílies han vist disminuït el seu salari familiar (pèrdua de feina, precarietat, etc.). Per contra, només un 0,5% manifesta tenir capacitat per estalviar.

Els anys anteriors (2006 i 2007) al voltant d'un 85% dels balears deien que podien viure dels seus sous i petits estalvis, enfront d'un aproximadament 12% que estaven endeutats. La situació actual és molt diferent: només un

70,5% manifesten poder viure de sous i estalvis, el que representa una forta disminució respecte a altres anys. Aquesta diferència, com es pot observar, rebota cap a la població endeutada.

Tal i com hem dit en altres ocasions, malgrat que a la nostra comunitat encara gaudim d'un relatiu benestar, es comencen a posar de manifest persones i col·lectius en risc d'exclusió social; risc que afecta no només als segments "baixos" de la població, sinó també a franges socials i professionals de les denominades classes mitjanes.

PRINCIPALS PROBLEMES 2008

La inestabilitat laboral és la principal inquietud dels ciutadans i ciutadanes de la nostra comunitat, sense que s'observin significatius matisos per cada una de les illes.

Pot cridar l'atenció que el tema clàssic d'accés a l'habitatge com un dels principals problemes, ja no estigui en els primers llocs del rànquing. Els motius són clars: l'accés a l'habitatge continua sent un problema, però en sorgeixen altres més urgents i hi ha una percepció "d'impossibilitat"

real d'accés a un habitatge.

El futur no es veu gens clar; no s'observa cap *llum al final del túnel*. Preocupa també el futur dels fills.

Ja al número 122 de QG es posava de manifest com a problema emergent la inquietud de que els immigrants (inclosos els legals) es comencen a percebre com a adversaris directes en la "lluïta" per un lloc de feina.

		ILLES BALEARS	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera
1)	ATUR	67.1%	70.1%	69.2%	72.7%	56.4%
2)	TREBALL PRECARI	66.4%	68.3%	67.6%	71.1%	58.5%
3)	FUTUR INCERT	55.7%	57.8%	60.2%	57.5%	47.1%
4)	IMMIGRACIÓ	49.4%	52.2%	43.7%	54.1%	47.5%

TAULA N°12

Font: Baròmetres Gadeso. Desembre 2008